Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

nota

Nader rapport inzake 70+ regeling rechters-plaatsvervangers en raadsheren-plaatsvervangers

Datum
13 oktober 2026

Onze referentie
8126410

Bijlage(n)
3

Bijlagen
1. Nader rapport (met daarin opgenomen het advies van de RvS)
2. Conceptwetsvoorstel
3. Memorie van toelichting

1 Aanleiding

De Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: RvS) heeft onlangs een positief advies afgegeven met aandachtspunten waar het kabinet rekening mee moet houden (dictum B) bij het voorstel tot wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren, met als doel het structureel maken van de zogenaamde 70+ regeling. Deze tijdelijke regeling maakt het nu al mogelijk dat rechters en raadsheren die werkzaam zijn bij rechtbanken, gerechtshoven, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het bedrijfsleven na het bereiken van de wettelijke ontslagleeftijd van zeventig jaar nog tot hun 73ste levensjaar kunnen worden ingezet als rechter-plaatsvervanger c.q. raadsheer-plaatsvervanger (hierna: 70+ plaatsvervanger). Deze regeling werd geïntroduceerd in de coronatijd, is daarna eenmalig met drie jaar verlengd en loopt af per 16 november 2026, tenzij er voor die datum een wetsvoorstel tot structureelmaking bij de Tweede Kamer is ingediend. Het bijgevoegde wetsvoorstel, dat nu gereed is voor indiening bij de Tweede Kamer, strekt daartoe.

2 Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het nader rapport (bijlage 1), het wetsvoorstel (bijlage 2) en de gewijzigde memorie van toelichting naar aanleiding van het advies van de RvS (bijlage 3).

3 Kernpunten

1. De tijdelijke regeling loopt af per 16 november 2026. Om in verband met de inhoud van de vervalbepaling in de tijdelijke wet een naadloze aansluiting op de structurele regeling te bewerkstelligen, is het – gelet op de inhoud van de vervalbepaling in de tijdelijke wet – wenselijk dat het wetsvoorstel vóór die datum wordt ingediend bij de TK.
2. Het advies van de RvS geeft **geen** aanleiding tot wijzigen van de tekst van het wetsvoorstel.
3. Het advies van de RvS geeft **wel** aanleiding tot een beperkte wijziging van de memorie van toelichting (zoals de RvS zelf heeft geadviseerd). In het algemeen deel bij de toelichting over de benoeming tot rechter-plaatsvervanger of raadsheer-plaatsvervanger (paragraaf 4.3, voorheen

4.2) is naar aanleiding van het advies van de RvS nu expliciet beschreven wie gaat over de vraag of er sprake is van een gebrek aan capaciteit. Kort gezegd gaat het gerechtsbestuur over de vaststelling van een gebrek aan capaciteit.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht

Datum
13 oktober 2026

Onze referentie
8126410

4 Toelichting

De RvS onderschrijft de keuze van de regering om ook in de structurele regeling te kiezen voor de mogelijkheid van een nieuwe benoeming van rechters en raadsheren die de leeftijd van zeventig jaar hebben bereikt als rechter- of raadsheer-plaatsvervanger. Ook stelt de RvS begrip te hebben voor de keuze om geen benoemingscriteria in de wet op te nemen aan de hand waarvan de rechters en raadsheren die de leeftijd van zeventig jaar hebben bereikt individueel worden beoordeeld. Wel merkt de RvS op dat het vereiste van benoeming moet samenhangen met een gebrek aan capaciteit en uit het voorstel niet blijkt wie verantwoordelijk is voor de vaststelling hiervan. De RvS adviseert in de toelichting in te gaan op de vraag wie verantwoordelijk is voor de vaststelling of sprake is van capaciteitsgebrek. Dit advies is opgevolgd.

4.1 Politieke context

De werkdruk binnen de Rechtspraak is een onderwerp dat regelmatig terugkomt in Kamervragen en debatten. Dus maatregelen die de werkdruk binnen de Rechtspraak kunnen verminderen, staan hierdoor in de belangstelling en kunnen in beginsel rekenen op steun.

4.2 Juridische overwegingen

Aangezien de 70+ regeling een tijdelijke afwijking is van de bij wet geregelde ontslagleeftijd van 70 jaar, dient er een wetswijziging te komen om deze mogelijkheid structureel te maken. De drie jaar geleden tot stand gebrachte verlengingswet eindigt per 16 november 2026. In de verlengingswet is geregeld dat de huidige regeling door blijft lopen als er vóór 16 november 2026 een wetsvoorstel bij de TK is ingediend dat voorziet in structureelmaking van de regeling. Dat wordt bewerkstelligd door de indiening van bijgevoegd wetsvoorstel.

4.3 Afstemming

Het nader rapport en de gewijzigde memorie van toelichting naar aanleiding van het advies van de RvS zijn afgestemd met DGRR/DRb.

4.4 Communicatie

In overleg met DCOM wordt bezien of bij de indiening van het wetsvoorstel een persbericht kan worden uitgebracht.

4.5 Ontwikkelingen hiervoor

U stemde eerder in met directe agendering in de MR en de spoedadviesaanvraag bij de RvS m.b.t. dit wetsvoorstel (DJ 7957904)

5 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.